

Anteckningar Hybridresan 2.0

Detta dokument innehåller anteckningar från webinariet Hybridresan 2.0, genomfört 15 november 2023 av REMM tillsammans med Möteslyftet, Gr8 meeting och Trippus. Under webinariet diskuterades hur man ska gå tillväga för att hybridmöten ska kunna genomföras effektivt och med god kvalitet, samt hur man kan undvika ett A och B-lag i sådana möten. Talare var Erik Mattson från Ordrum, Bengt Littorin från Naturvårdsverket, Daniel Antonsson från DIGG, Marie Green från Riksantikvarieämbetet och till sist Emrika Larsson från Sida.

Peter Arnfalk: Vi välkomnar Erik Mattson från Ordrum! Proffs på att facilitera möten, fysiska och hybrid. Var med på Hybridresan 1.0.

Erik Mattson (Ordrum): Tekniken är idag inte problemet, utan om vi samlar folk från olika länder kan det uppstå nya problem - ex. angående att avbryta varandra, hierarkier osv. Vad har hänt sedan senaste Hybridmötes-webbinariet? Mer polarisering, vissa tycker hybridmöten är så svårt så de struntar i det, vissa har fysiskt möte och någon med på länk. Hybridmöten kan göras mer av. Kräver mycket av mötesledaren, måste bete sig mer som "programledare".

Visar powerpoint. Har gjort en A3-affisch som sammanfattar allt om hybridmöten. Det behöver inte vara något stort problem med tekniken. Bra att tänka på: ha 2 datorer i rummet. En som bara visar zoom/teams-mötet och de som delar presentationer sitter vid sin egen dator. Värddator och presentationsdator.

Det som är spännande idag är att vi nu har 3 mötesformat - digitalt, hybrid, fysiskt. Kan utifrån syfte använda format. Interaktion, konflikter, bygga grupper - fysiskt. Fokus på ett dokument - digitalt. Internationell konferens, dra nytta av fysisk publik - hybridmöte. Det som idag saknas: träna mötesledare! Hålla ordning på både de i rummet och de på länk. Förklara vad som händer i rummet för dem på länk. Ge ordet i början på varje samtal till en av dem digitala. Blir en påminnelse för dem i rummet att det finns digitala med samt ger energi till de digitala.

Fråga: Många kämpar med att utbilda sina mötesledare - vad är bästa formen?

Svar: Färdighetsträning, learning by doing. Träna, träna... på samma sätt som när man utbildar i presentationsteknik - träna!

Fråga: Mötesledare va med digitalt i hybridmöte?

Svar: Absolut! Rätt bra, personen får själv känna hur de digitala har det.

Bengt Littorin (Naturvårdsverket): Vi har jobbat vidare sen sist. Har byggt om stora konferenslokal för större hybridevent. Byggt upp en sändningsstudio. Utvecklats i ledarskap. Mötesrummen i övrigt har inte utvecklats så mycket sedan Hybridresan 1.0.

Visar slides Hybridmöten är generellt svårt. Workshop med 3-4 personer i ett rum och några på distans är sällan problem då vi är rätt få. Stora auditorium möten är också lätt då interaktionen är låg. Det är de stora, interaktiva möten som ställer problem och ställer krav på ledarskap. Ju fler i rummet desto mindre syns dem. Vi delar inte upplevelsen i mötet.

Som mötesledare bör man syntolka det som inte syns i kamera. I fysiska mötet delar vi upplevelsen. I det digitala mötet skapar vi en gemensam upplevelse utifrån det digitala. I hybridmötet skiljer sig upplevelsen i rummet från de andra deltagarna.

I mindre rum måste vi tänka på placering. Snett bord är bra så att alla kan synas i kameran. Trackingkamera vid mötesbord kan man ha. Kameran känner av vem som pratar och riktar in sig på den personen.

Auditoriemötesrum: 60-70 pers. Utrustat med 4 kameror som sköts manuellt. Klarar av att ordna stora konferenser bra. Finns en efterfrågan på detta. Genom att ha föreläsare på distans kan man involvera distansdeltagare ännu mer.

Enkelt sätt: alla tar med sin dator in i fysiska mötet och har på sin kamera där. Snygg lösning, men fokuset blir in i egen dator och man tappar det fysiska mötet. Men, man interagerar med de digitala personerna mer.

Vi får hybridmöten om vi inte aktivt väljer bort dem. Det dubbla gränssnittet är ledarutmaning. Storlek och interaktivitet spelar roll. Välj samarbetsredskap som stödjer alla lika. Ljud och synlighet är en utmaning. Satsa på utbildning i mötesledning.

Fråga: Vikten av utbildning... hur mycket teknik ligger i detta? Ingår trackingkameror i utbildningen?

Svar: Vi har inte dessa kameror än. Även med dem kommer ledarskapet vara det absolut viktigaste.

Fråga: Hur fungerar det med publiken om de syns i kameran, behöver de först godkänna det? Tänker på GDPR?

Svar: Kamerabilder bakifrån räknas inte som personbilder. Vi har en publik kamera i vissa, framförallt interna möten, är försiktiga med det i stora externa möten. GDPR är ett problem, det gäller att fundera över det.

Daniel Antonsson (DIGG): Vi är en liten och nystartad myndighet. Var tidigare tveksamma till hybridmöten, och är fortfarande lite tveksamma. Hybridmöten är inte en stor grej hos oss. Vi fortsätter jobba som vi gjorde under pandemin. Innebär att digitalt är först. När vi bildades fanns huvudkontoret i Sundsvall med 10 medarbetare i Stockholm, men idag har vi 80 i Sundsvall, 40 i Stockholm och 20 i andra delar av landet. Därför har vi skrivit annorlunda avtal - ett som säger att vi kan jobba 80% någon annanstans än på kontoret. Jag har medarbetare i hela Sverige, därför blir det digitala möten. De små rummen är det störst åtgång på på kontoret för att de flesta jobbar på detta sätt. Våra GD-möten är helt digitala. Är det fysiskt möte är det bara fysiskt, ingen länk skickas då ut.

Fråga: Ni jobbar mycket med att man har datorer även om ni sitter tillsammans.. hur får man in glädjen i de mötena?

Svar: Väljer istället att träffas fysiskt om vi vill ha glädje i mötet. ;)

Fråga: Förutsätter du att digitala deltagare också använder kamera?

Svar av Erik: Beror på typen av möte. Avstämningsmöte - liten grupp, bör ha kamera och mikrofoner på. Stort mötet med 100+ deltagare - nej, men de som ställer frågor får slå på kameran.

Marie Green (Riksantikvarieämbetet): Liksom de andra pratar vi inte så mycket om hybridmöten internt - vi har mycket digitala möten. Såg under pandemin att alla blev bättre på digitala möten och myndigheten kom närmare varandra. Nu har vi mer digitala möten än innan. Vi gjorde ny resepolicy att man alltid ska välja digitalt först. Har startat ett projekt som heter det digitala arbetssättet. Vi behöver utbildning i mötesledning. Internt vill vi få bort hybridmötena. Men externa möten, konferenser, dem vill vi ha hybrid.

Efter pandemin hade man en konferens, färgforum. Därifrån har man tagit fram en rapport med tips och råd ang hybridmöten som ligger uppe på REMMs hemsida. På konferensen hade man en "tv-studio" som man pratade från i pausen samt efteråt. Sedan visade man också en karta på var de digitala befann sig i Sverige. Man ville även att de som satt digitalt satte på sin kamera, men det var inte så många som ville det.

Fråga: Är det något ni byggt upp efter pandemin, i samband med Rise-undersökningen?

Svar: Studion finns i Visby. Den utvecklas hela tiden. Har inte bestämt om den ska ligga i Visby eller Stockholm. Utvecklar den, jobbar med den, sänder från den en gång i månaden.

Har "gammal kultur" - måste därmed jobba mer med utbildning ang mötesledare, att jobba mer digitalt mm.

Emrika Larsson (Sida): Vår resa har gått upp och ner sedan pandemin. 2 framtidshopp, en utmaning. Sida finns på 3 orter i Sverige, samt lite i omvärlden. Hade digitala möten innan pandemin. Personalmöten direktsändes från Stockholm. När pandemin slog till exploderade våra behov att ses mer digitalt.

I vanliga fall åkte många till Stockholm för lär-vecka. Men resestopp i augusti 2019 ledde till att fysiska lär-veckan skulle bli en digital lär-vecka. Såg till att ledarna kunde köra via zoom. Kunde nu inkludera fler medarbetare och folk i utlandet. Utökade digital kompetens. Handuppräknning osv var inte lätt i början. Mycket har hänt sen dess - vi har förfinat, infört hybrida pass, utbildningar i att hålla zoom-möten. Förbättra tekniska hjälpmedel för interaktivitet.

Utmaning: Hade precis lärt oss digitala möten efter pandemin, men hade inte kunskap om hybrida möten. Två olika sorters hybrida möten: en där alla uppmanades att kopplade upp sig på sin laptop. En där de som satt tillsammans fysiskt "ägde mötet" och glömde bort dem som var på distans.

Har tagit fram Hybridguiden som är en mötesguide med checklistor för fysiska och digitala deltagare. Den gavs ut efter pandemin. Finns i nuvarande version på REMMs projektsida. Webbinarier hölls i hur man håller hybridmöte.

Mina två framtidshopp gällande hybridmöte:

1. 2022 flyttade Sida till nya aktivitetsbaserade lokaler. Tre olika zoner - tysta, halvtysta och prat-zoner. Hybridmötesmöjligheter blev bättre. Fler mellan-stora lokaler och

fler små rum. Stöd i rummen där det finns hybridteknik, lathundar. Finns IT-support samt IT-kontaktpersoner ute på avdelningar (administratörer som kan mer om hur tekniken funkar). Kan jobba 40% hemifrån. Avdelningsvis bestämmer vi om vi vill ha en fast dag då alla måste vara på kontoret.

2. Digital tjänsteresa - via en studio och kamera togs vi med till kaffeplantage i Uganda. Jobbar med utveckling av digitalisering i kärnverksamheten. Har kommit en bra bit på vägen, välja mötesform utifrån syfte och behov. Hybridguiden kommer uppdateras.

Fråga: Är det bara de digitala deltagarna som bör räkna upp handen eller använder ni det även i det fysiska rummet?

Svar: Är olika. Försöker handuppräknning i fysiska rummet, har blivit bättre på det än innan digitala möten. Bättre på att inte avbryta varandra.